

2 nedeľa B 2024

AI Reklama je dnes silným nástrojom presvedčovania. Ponuka jedného fitness centra znie približne takto: „Naším poslaním je vnášať do života ľudí zdravie, vynikajúcu telesnú kondíciu a dať im oprávnenie nielen k budovaniu krásneho tela, ale aj k vytváraniu pozitívneho sebavedomia a pocitu sebadôvery.“ Mať krásne telo je cieľom mnohých ľudí. A čo duch?

KE V dnešnom Božom slove z Prvého listu Korintčanom hovorí svätý Pavol aj o tajomstve nášho tela, ale úplne iným - kresťanským spôsobom: „A neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nepatríte sebe? Draho ste boli kúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele.“

DI Gréci vždy pozerali podozrievavo na telo. Vyjadrovalo to napríklad príslovie: „Telo je hrobka.“ Epictetus povedal: „Som úbohý duša pripútaný k mŕtvoľe.“ Pre Grécku kultúru bola dôležitá duša, duch človeka; telo bola vec, na ktorej príliš nezáležalo. To vyprodukovalo jeden z dvoch krajných postojov. Buď sa telo malo podrobovať v najprísnejšej askéze, v ktorej bolo urobené všetko preto, aby sa podriadili a ponížili túžby a inštinkty tela. To však bolo veľmi náročné. Alebo druhá krajnosť - a v Korinte bol prevládajúci práve tento náhľad - že keďže telo nebolo dôležité, mohli si s ním robiť, čo sa im páčilo; jednoducho nech si telo užíva koľko to dá. Tento prístup k telu v Korinte komplikovalo učenie o kresťanskej slobode, ktorú hlásal Pavol. Pavol učí, že telo nie je ani stvorením, ba ani vlastníctvom človeka, ale darom od Boha. Preto má človek s telom nakladať slobodne tak, ako si to praje jeho darca a tvorca.

PAR Dôležitým faktom kresťanskej viery nie je to, že robí človeka slobodným, aby mohol hrešiť, ale to, že človeka uschopňuje, aby nehrešil. Je také ľahké podľa hnuť názoru, že so zlozvykmi a chůtkami tela sa nedá veľa robiť a že je preto ťažké sa od nich oslobodiť. Kresťanské presvedčenie však je, že nie číra ľudská asketika, ale sila Ducha Svätého nám umožňuje ich ovládnuť. Keď človek skutočne zažije moc Ducha Svätého, stane sa nie otrokom svojho tela, ale jeho správcom. Človek si často hovorí, že je slobodný výrazom: „Budem si robiť, čo sa mi páči,“ a vlastne myslí na to, že si dopraje zlozvyk alebo prepadne vášňam, ktoré ho zotročujú. Iba vtedy, keď má človek v sebe Kristovu silu Ducha Svätého, môže skutočne povedať: „Urobím to, čo má Kristus rád,“ a nie, „čo uspokojuje moje chůtky“. Kresťan je človek, ktorý nemyslí na prvom mieste na svoje práva. Nikdy nemôže robiť len to, čo má rád a čo sa mu zachce, pretože vie, že už nepatrí sebe; mal by vždy s telom robiť to, čo má rád Kristus, pretože Kristus ho vykúpil za cenu svojho života. Kresťan patrí Kristovi s telom i duchom.

MY Predpokladám, že mnohí z vás počuli o „Teológii tela“ od svätého Jána Pavla II. Je to 129 katechéz adresovaných mladým ľuďom, ktoré uviedol v

rokoch 1979 až 1984, a ktoré priniesli revolúciu v spôsobe, akým dnes mnohí teológovia učia o láske, intimite a manželstve. V dobe, keď mnoho jednotlivcov pristupuje k svojim vzťahom ako k spôsobu hľadania vlastného potešenia, vlastných záujmov alebo vlastného zisku, Ján Pavol II. neustále pripomína, že takéto seba-presadzovanie je slepá ulička, ktorá nikdy nemôže viesť k láske a šťastiu. **Ľudské osoby sú stvorené pre lásku, ktorá dáva seba samú, nie pre lásku, ktorá chce všetko brať pre seba.** Ľudia nájdu životné naplnenie, až keď sa dajú do služby iným. Tento „zákon daru“, ako ho nazýva katolícky komentátor George Weigel, je vpísaný v každom ľudskom srdci. Hneď na začiatku Teológie tela Ján Pavol II. pripomína, že človek je stvorený na „obraz“ Trojjediného Boha (Gn 1,26). Hovorí: „Pretože Boh existuje ako spoločenstvo troch božských osôb, ktoré sa navzájom úplne milujú, sú muži a ženy stvorení na obraz Trojice tak, aby žili nie ako izolovaní jednotlivci, pričom každý z nich hľadá svoje potešenie a svoju osobnú výhodu. Naopak, muž a žena sú vedení k tomu, aby žili v intimnom osobnom spoločenstve darujúcej lásky, ktorá odráža vnútorný život Trojice. Ľudia nájdu šťastie, po ktorom túžia len vtedy, keď sa naučia žiť ako Trojica a darovať sa druhým.“

Túto teológiu študovali a snažia sa žiť aj manželia Richard a Mária Kucharčíkovi. Mária vydáva takéto osobné svedectvo z manželstva na webe zastolom.sk: „Pre mňa osobne je kľúčovým praktickým pojmom teológie tela termín „sebadarovanie“ – ako pozvanie, výzva i milá povinnosť. Ako Kristus daroval seba – nie ako niečo trpiteľské, ale ako niečo dobrovoľné. Rozhodnutie *darovať sa* vnáša ľahkosť i do najťažších činností. V každodennom živote to znamená, keď darujem svoj čas, svoje dary, schopnosti, únavu, námahu, svoje telo... Byť darom pre druhého. Nie je to vždy jednoduché, silu byť darom chodievam čerpať z Eucharistie – tam sama zažívam, ako sa mi Boh darúva.“

ADE Telo nemáme preto, aby sme ním upriamovali pozornosť na seba alebo stále mysleli na uspokojovanie jeho chůtok a túžob ako nám to vnucuje opakovaná reklama. Uspokojovanie oprávnených potrieb je niečo iné. Telo máme preto, aby sme ním – podobne ako Kristus – každodenne oslavovali Boha Stvoriteľa. A to dosiahneme najlepšie každodenným sebadarováním. Amen.